

Преглед на международната среда към м. март 2022 г.

През м. февруари 2022 г. курсът на акциите на повечето световни пазари продължи да спада вследствие инвазията на Русия в Украйна. Европейският съюз, САЩ и други страни въведоха редица санкции срещу Русия, включително забрана на достъп до международната система за парични преводи SWIFT за почти всички руски финансови институции. За първи път от 7 години, фючърсите на петрола, тип Brent, достигнаха цена от 100 долара за барел. Европейските финансови регулатори предупредиха, че след пандемията жилищният пазар в региона се е „отделил“ от останалата част от икономиката, увеличавайки рисковете за банките поради покачващите се цени на имотите, разхлабването на стандартите за кредитиране и нарастващия дълг на домакинствата. През м. февруари 2022 г., годишният темп на инфлация в Турция се повиши до 54.4%.

Евროзона

Брутният вътрешен продукт (БВП) нарасна през четвъртото тримесечие на 2021 г., до 4.6% спрямо 3.9% през предходното.

Годишната инфлация в еврозоната се увеличи до 5.9% през м. февруари 2022 г. спрямо 5.1% през м. януари, с основни компоненти индексът на енергията, следван от този на услугите.

Сезонно коригираната безработица в еврозоната (EA19) се понижи леко, до 6.8% през м. януари 2022 г. спрямо м. декември 2021 г. За същия период, по данни на Евростат, безработните са 11.2 млн. души, което е с 214 хил. по-малко спрямо м. декември 2021 г.

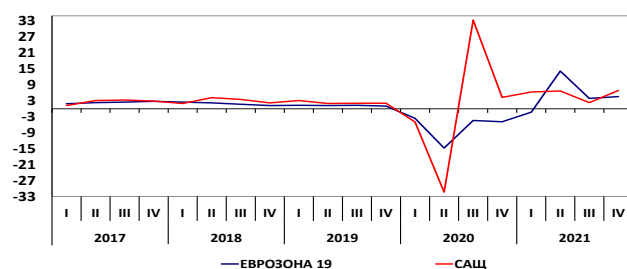
САЩ

Според „втората“ оценка на американското Бюро за икономически анализи, през четвъртото тримесечие на 2021 г., БВП нарасна до 7% спрямо 2.3% през предходното. Увеличението на реалния БВП отразява ръста на нежилищните инвестиции в дълготрайни активи, повишените разходи на щатските власти и др.

Индексът на потребителските цени се увеличи до 7.9% през м. февруари спрямо 7.5% през м. януари 2022 г., с водещи индекси на енергията, на наемите и на храната. Това е най-високата инфлация за последните 40 години.

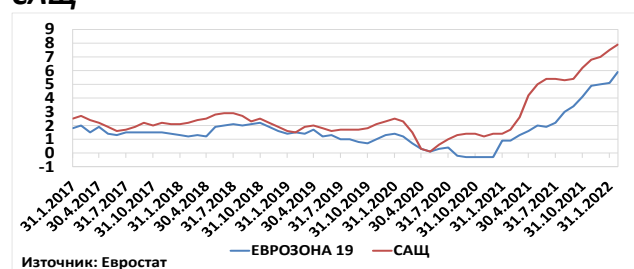
Равнището на безработицата се понижи леко до 3.8% през м. февруари 2022 г. спрямо предходния месец. Броят на безработните спадна до 6.3 млн. души.

Графика 1. Реален БВП, % г/г; Еврoзона(19), САЩ

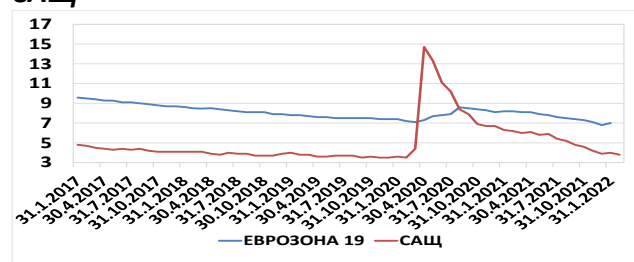
Източник: Евростат

Графика 2. Инфлация, % г/г; Еврoзона (19), САЩ

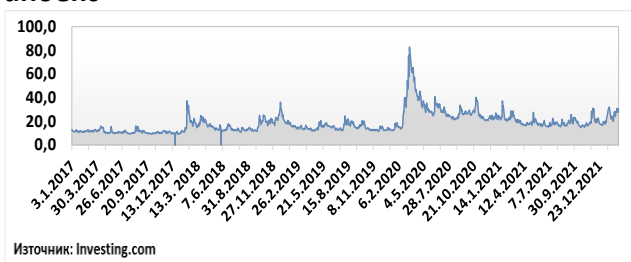
Източник: Евростат

Графика 3. Безработица, %; Еврoзона (19), САЩ

През м. февруари Volatility Index Futures (VIX) - индекс, който показва пазарните очаквания за волатилността в близко бъдеще, се увеличи с 37.3%, до 30.2 пункта. Ръстът на VIX индекса е свързан с въоръжения конфликт между Русия и Украйна. От началото на 2022 г. индексът нарасна с 81.6%.

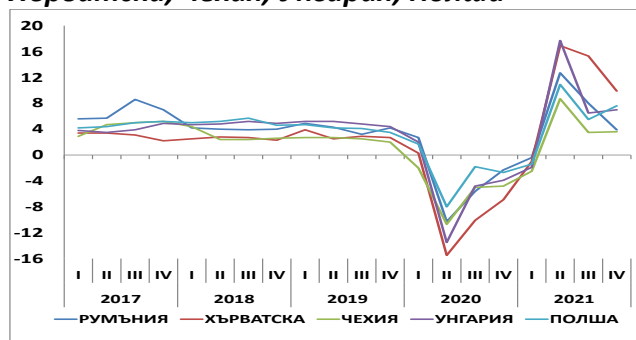
Графика 4. Volatility Index Futures (VIX) индекс

Централна и Източна Европа (ЦИЕ)

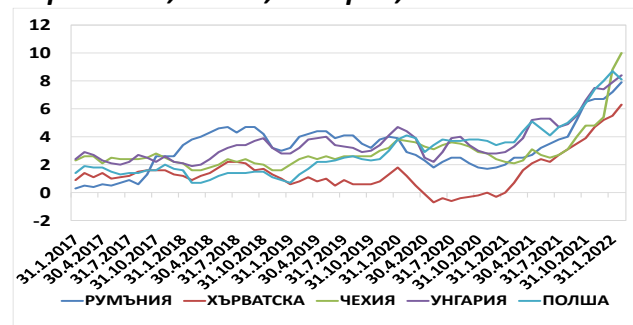
Анализирани са страните: Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария и Полша, чието развитие на икономиките е съпоставимо с българската икономика.

Графика 5. Реален БВП, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

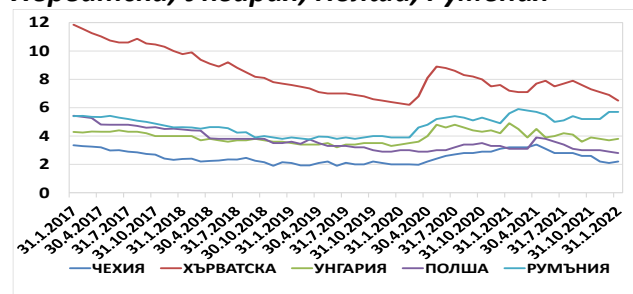

Ръстът на БВП на Румъния се забави до 3.9% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 8% през предходното. БВП на Хърватска спадна до 9.9% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 15.3% през третото. Ръстът на БВП на Чехия се ускори минимално до 3.6% за същия период. Ръстът на БВП на Унгария се увеличи до 7% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 6.5% през третото. Ръстът на БВП на Полша се ускори до 7.6% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 5.5% през предходното.

Графика 6. Инфлация, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

Графика 7. Безработица, %; Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния

Чехия: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 10% през м. февруари 2022 г. спрямо 8.8% през м. януари. Сезонно коригираната безработица бе с минимален ръст до 2.2% през м. януари 2022 г. спрямо предходния месец.

Информацията за първото тримесечие на 2022 г. е смесена. Бизнес доверието, както и данните за индекса за покупка на мениджърите (PMI) нарастват, докато потребителските настроения са понижени. Премахването на сертификатите за Covid-19 в началото на м. февруари подкрепи секторите на ресторантьорството и хотелиерството. Руската инвазия в Украйна се отрази негативно на икономиката с по-слаба чешка крона и падащ капиталов пазар. Правителството обяви извънредно положение в началото на м. март заради очакванията за масов приток на украински бежанци. Чешката национална банка увеличи основния лихвен процент от 3.75% на 4.5%.

Унгария: Годишният темп на инфлацията се повиши до 8.4% през м. февруари 2022 г. спрямо 7.9% през м. януари. Безработицата

нарасна незначително до 3.8% през м. януари 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се забавяне на икономиката през първото тримесечие на 2022 г., тъй като бизнес доверието отслабна, а инфлацията се увеличи. Страната може да загуби значително финансиране от ЕС след решение на висшия съд на Съюза, което позволява да се намали финансирането на държавите членки въз основа на тяхното изпълнение в областта на върховенството на закона. Правителството разшири обхвата на замразените лихвените проценти при наемите на жилища и лимитирането на цените на горивата, за да подкрепи домакинствата. Войната в Украйна усложни икономическата ситуация със спад на капиталовия пазар и отслабване на унгарския форинт. Последните социологически проучвания преди общите избори на 3-ти април показват малка преднина за управляващата партия Фидес на президента Орбан.

Полша: Годишният темп на инфлацията спадна до 8.1% през м. февруари 2022 г. спрямо 8.7% през м. януари. Сезонно коригираната безработица се понижи минимално до 2.8% през м. януари 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се икономиката да остане стабилна. Продажбите на дребно се увеличиха въпреки високата инфлация, а производственият PMI индекс остана стабилен. Инвазията в Украйна се отрази негативно с обезценяване на полската злота, което ще увеличи инфлационния натиск, тъй като разходите за внос се покачват, цените на суровините растат, а веригите за доставка със съседна Украйна са нарушени. Полша е приела над половин милион бежанци от Украйна и стана основна изходна точка за военни доставки към засегнатата страна. Народната банка на Полша повиши основния лихвен процент от 2.25% на 2.75%.

Румъния: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 7.9% през м. февруари 2022 г. спрямо 7.2% през м. януари. Сезонно

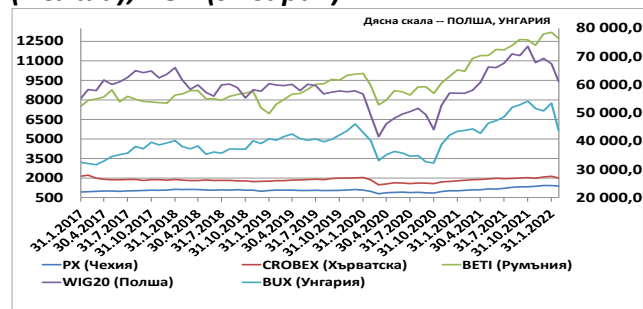
коригираната безработица остана без промяна при 5.7% през м. януари 2022 г.

Случаите на Covid-19 дължащи се на щамата Омикрон намаляват, като се очаква свързаните с тях ограничения, влияещи на икономическата активност през първото тримесечие на 2022 г. да бъдат премахнати скоро.

Хърватия: Годишният темп на инфлацията се повиши до 6.3% през м. февруари 2022 г. спрямо 5.5% през м. януари. Сезонно коригираната безработица се понижи до 6.5% през м. януари 2022 г. спрямо 6.9% през м. декември.

Очаква се отслабне на активността през първото тримесечие на годината. Увеличаването на безработицата и инфлацията, заедно с пониженото доверие на потребителите, се отрази негативно върху разходите на домакинствата. По-ниското бизнес доверие показва слаба бизнес активност. Централната банка на страната предупреди за рискове на финансовата стабилност, произтичащи от инфлация, покачване цените на недвижимите имоти и геополитически рискове, след инвазията на Русия в Украйна. Правителството обяви пакет от 4.8 млрд. куни (63 млн. евро) с цел противодействие на нарастващите цени на енергията.

Графика 8. Индекси – ЦИЕ, РХ (Прага), CROBEX (Хърватска), BETI (Румъния), WIG20 (Полша), BUX (Унгария)

Други държави

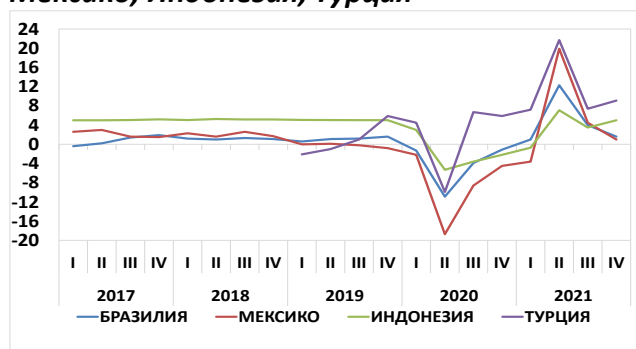
Анализирани са страните: Турция (поради съседното ѝ географско местоположение),

Бразилия, Мексико, Индонезия (предвид наличието на големи експозиции в ценни книжа на поднадзорни на КФН лица).

Турция: Годишният темп на инфлация се повиши до 54.4% през м. февруари 2022 г. спрямо 48.7% през м. януари. Сезонно коригираната безработица остана без промяна на 11.4% през м. януари 2022 г.

Очаква се икономическият растеж да се забави. Производственият PMI индекс се запази въпреки слабата турска лира, високите разходи за енергия и прекъсванията по веригата на доставки. Потребителските настроения останаха песимистични поради спираловидната инфлация, което се отрази на разходите на домакинствата. Правителството затвори Босфора и Дарданелите за руски военни кораби, подпомагайки отбранителната стратегия на Украйна, но повишавайки залога на възможна конфронтация между НАТО и Русия.

Графика 9. Реален БВП, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

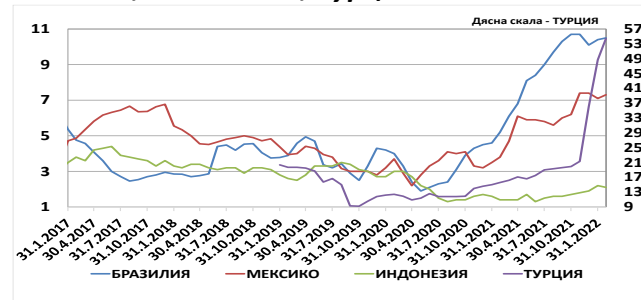

* Първите данни за БВП на Турция са от първо тримесечие на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Ръстът на БВП на Бразилия се забави до 1.6% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 4% през третото. БВП на Мексико спадна до 1% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 4.5% през предходното. Ръстът на БВП на Индонезия сеповиши до 5% спрямо 3.5% за същия период. БВП на Турция нарасна до 9.1% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 7.4% през третото. Спадът в ръстовете на БВП е вследствие забавената икономическа активност и продължаващото разпространението на Covid-19.

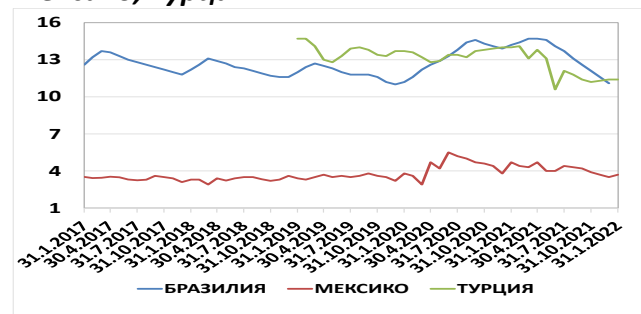
Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

Графика 10. Инфлация, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за инфлация на Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Графика 11. Безработица, %; Бразилия, Мексико, Турция

* Първите данни за безработица на Турция са началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Бразилия: Годишният темп на инфлацията се повиши минимално до 10.5% през м. февруари 2022 г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица спадна до 11.1% през м. декември 2021 г. спрямо 11.6% през м. ноември.

Очаква се икономическият растеж да се забави. Промисленото производство се сви, поради понижението на производствения PMI индекс, вследствие на покачващите се цени и намаленото търсене. Настроенията както на потребителите, така и на бизнеса остават песимистични, което се отрази на разходите на домакинствата и капитала. Президентът Болсонаро отказа да критикува нахлуването на Русия в Украйна, позовавайки се на зависимостта на важния селскостопански сектор на страната от вноса на руски торове. Централната банка на Бразилия повиши основния лихвен процент от 9.25% на 10.75%.

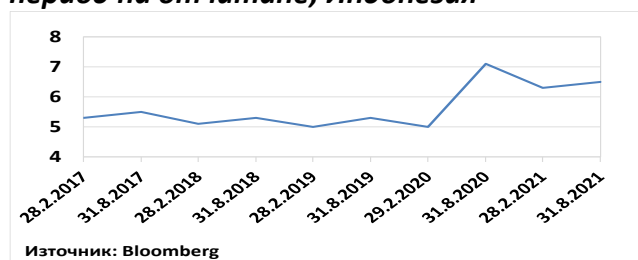
Мексико: Годишният темп на инфлацията се повиши леко до 7.3% през м. февруари 2022 г. спрямо м. януари. Сезонно коригираната безработица нарасна слабо до 3.7% през м. януари 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се икономическата активност да остане без промяна. Случаите на Covid-19 постепенно намаляват, а производственият PMI индекс се повиши. Паричните преводи от чужбина остават високи, вследствие на стабилния пазар на труда в САЩ. Банката на Мексико повиши основния лихвен процент от 5.5% на 6%.

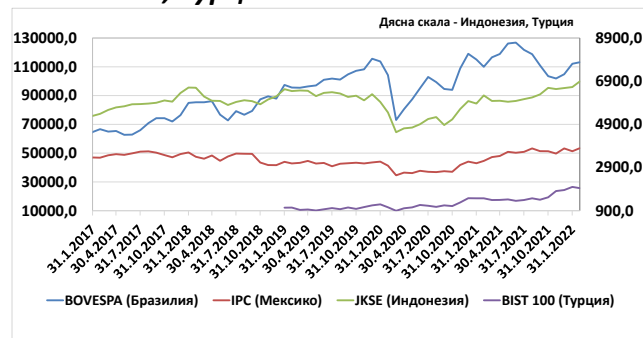
Индонезия: Годишният темп на инфлация се понижи минимално до 2.1% през м. февруари 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се икономиката да нарасне. Потребителското доверие достигна най-високата си точка за последните две години, а производственият PMI индекс се увеличи. Независимо, и че ценовият натиск вследствие на инфлацията се засили, той остана сравнително слаб в сравнение с други страни от региона. Случаите на Covid-19 се повишиха значително, което накара властите да въведат някои допълнителни ограничения в секторите на туризма и търговията на дребно в Джакарта, Бали и други градове, което ще се отрази на икономическата активност.

Графика 11-1. Безработица, %, 6 месечен период на отчитане; Индонезия

Графика 12. Индекси - Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначално включване в анализа

През м. февруари 2022 г. бразилският индекс на акции Bovespa се увеличи с 0.9% спрямо м. януари, а мексиканският индекс IPS с 4%. Индонезийският индекс JKSE се повиши с 3.9%, докато турският BIST100 спадна с -2.9% за същия период.

Фактори с влияние на европейските финансови пазари

През м. февруари 2022 г., курсът на акциите на европейските пазари се понижи, вследствие войната между Русия и Украйна.

Русия – Украйна

В края на м. февруари руският президент Владимир Путин подписа указ за признаване независимостта на отцепническите райони в Източна Украйна - Донецка и Луганска народни републики. Украинският президент Володимир Зеленски обвини Русия в проваляне на усилията за мир и изключи каквито и да било териториални отстъпки.

Броени дни след признаването на Донецката и Луганската народни републики, Путин нареди започването на военна операция в Украйна.

Маршрути на инвазията на Русия в Украйна

Източник: Rochan Consulting, FT

Основни маршрутите на инвазията: първи маршрут - от Беларус в посока столицата Киев; втори маршрут - от полуостров Крим колона отиваща към Одеса, Киев и разделителната линия между Украйна и Донецката и Луганската народни републики, както и навлизане на войски от Русия към същата линия между Украйна и отцепилите се републики. Три са вероятни сценария. Използването на 190 хил. войници дава възможност за широкомащабно нахлуване с подкрепата на всички видове въоръжени сили. От границата с Беларус до столицата Киев, по суша, са около 220 км. С площ от 603 500 кв. км., Украйна не може да бъде окупирана за постоянно дори с толкова много войници. Русия може да използва река Днепър, като естествена сухопътна граница, и да окупира територията на изток от нея. Възможно е също така, широкомащабната атака да послужи само за сваляне и изгонване на правителството, и след военната интервенция Украйна да бъде контролирана от марионетно правителство. При този вариант има вероятност от голям брой жертви, сериозна бежанска криза и евентуално съпротивително движение, което ще действа в нелегалност срещу руските въоръжени сили. Това би довело до голям

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

брой жертви от руска страна, което президентът Владимир Путин вероятно би искал да избегне по вътрешнополитически причини.

При втория сценарий, евентуалната окупирана територия ще бъде значително по-малка и въпреки това ще доведе до разделяне на Украйна. Може да бъдат анексирани и допълнителни територии от вече разделените области в Източна Украйна, включително и поради промишленото им значение. След анексирането на Крим през 2014 г., е вероятно Русия да има интерес от сухопътна връзка по крайбрежието през град Мариупол с полуостров Крим. Така пристанищният град Одеса, разположен между Кримския излаз на изток и контролираната от Русия молдовска област Приднестровие на запад, ще бъде практически обграден.

Третият сценарий е вероятна постоянна дестабилизация на Украйна. Според него, Русия може да продължи ударите си срещу страната: кибератаки, дезинформация, малки паравоенни настъпления, нападения, политическа инфилтрация - всичко това с цел признаването на отцепническите територии.

Москва вероятно повтаря плана за действие, който доведе до отделянето на Южна Осетия от Грузия през 2008 г. В случая с Грузия, Русия използва признаването на отцепническите региони, за да оправдае безсрочно военно присъствие в съседна бившата съветска република в опит да осуети за неопределено време стремежите на Грузия към НАТО, като я лиши от пълен контрол върху собствената ѝ територия. Същите съображения могат да се приложат и към Украйна.

Според Русия се очаква, проблемните „червени линии“, които са неутралитетът на Украйна и разполагането на оръжия от страна на НАТО, да бъдат разрешени.

НАТО следи случващото се, защото руските войските оперират в страна, която граничи с три съюзнически държави.

Съветът на ЕС прие пакет от мерки срещу решението на Руската федерация да пристъпи към признаването на неконтролираните от правителството зони в Донецка и Луганска

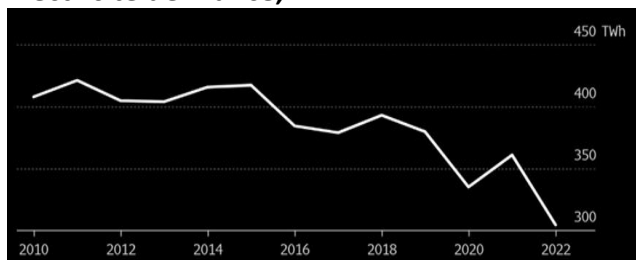
области в Украйна, като независими, и последвалото решение за изпращането на руски войски там. Пакетът от мерки включва: санкции срещу всички членове на Държавната дума на Руската федерация (долната камара на парламента), гласували в подкрепа на призива на президента Путин да признае независимостта на самопровъзгласилите се Донецка и Луганска народни републики; санкции срещу още 27 лица и структури, допринесли за подкопаването или застрашаването на териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна; ограничения върху икономическите отношения с неконтролираните от украинското правителство зони в Донецка и Луганска области; ограничения върху възможностите на руската държава и руското правителство за достъп до капиталовите и финансовите пазари и услуги на ЕС. Въведе се секторна забрана за финансиране на Руската федерация, нейното правителство и централната ѝ банка.

През м. февруари, Централната банка на Руската федерация повиши основния лихвен процент от 9.5% на 20%, с цел смекчаване на последствията от инвазията в Украйна и последвалите международни санкции.

Енергия

Европейските цени на електроенергията нараснаха, след като най-големият производител в региона намали целта си за ядрена енергия за втори път през м. февруари. Electricite de France SA заяви, че произведената от нея енергия може да спадне до нивата от 1990 г.

Производство на атомна енергия от Electricite de France, Twh

Легенда: 1 TW = 1 млн. MW

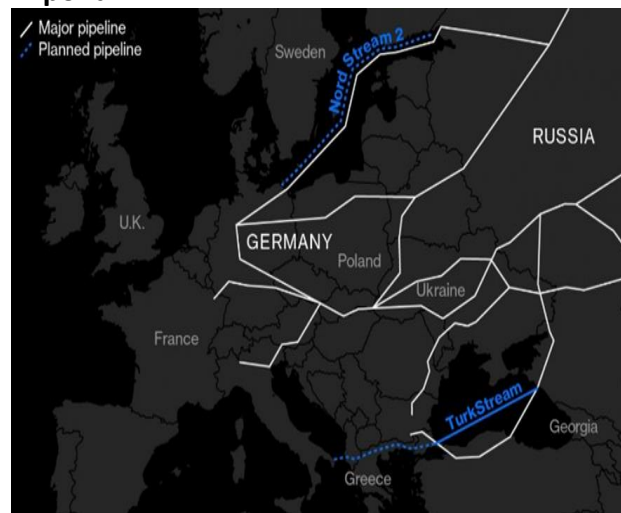
Източник: Electricite de France SA

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

През м. февруари 2022 г. производството спадна до 300 Twh (терават часа), спрямо 360 Twh през 2021 г.

САЩ върнаха опасенията за енергийната сигурност на Европа с категоричното изказване на президента Джо Байдън по повод „Северен поток 2“. Американският президент заяви: „В случай на руска инвазия в Украйна няма да има повече „Северен поток 2“. Ние ще сложим край на това“. Търговците се притесниха за перспективите на газовите доставки и задълбочаване на енергийната криза, ако газопроводът бъде блокиран. „Северен поток 2“ реално ще намали зависимостта на Русия от транзитни държави при доставките на газ за Европа. Европа опитва да преодолее енергийната криза, в която изпадна последните месеци, чрез доставки на втечен газ. Високите цени на газа се отразяват и върху цената на електроенергията, защото повечето европейски страни разчитат на газови електроцентрали. Допълнителен натиск на електроенергийните пазари оказа и намаляването на продукцията от френския производител EDF.

Маршрути на доставка на руски газ към Европа

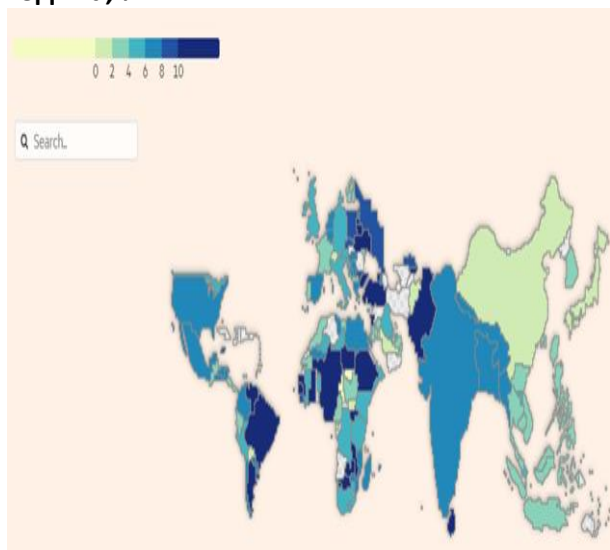
Легенда: — основни газопроводи, — новоизградени газопроводи

Източник: Agency for Cooperation of Energy Regulators

Инфлация

Очаква се водещите централни банки в света да започнат да затягат паричната политика през следващите месеци, тъй като инфлацията в много страни достига най-високото си ниво от много години, увеличавайки разходите за живот на домакинствата. Конфликтът между Русия и Украйна оказва натиск за повишаване цените на енергията в резултат на силното търсене и геополитическото напрежение. Освен това увреди инфраструктурата и блокира доставките на пшеница от черноморските пристанища, ограничавайки наличността на глобалните пазари, което може да доведе до риск от глад и социални вълнения. Украйна е третият по големина износител на пшеница в света, а Русия е най-големият, като заедно допринасят за около една трета от световната търговия на зърно.

Промяна на индекс на потребителските цени към м. януари 2022 г. спрямо предходната година, %

Източник: Refinitiv

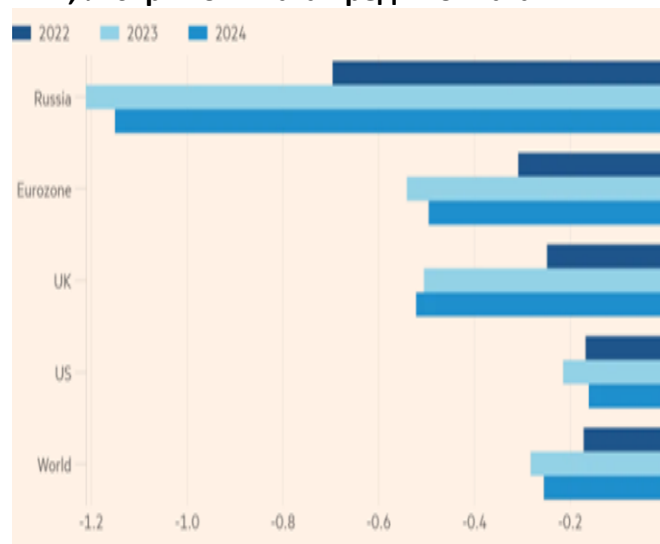
С най-висока инфлация (10% и повече) са Бразилия, Турция, Украйна и др. С най-ниска инфлация (2%) са Китай, Япония и др.

Възстановяване на световната икономика

Инвазията на Русия в Украйна се отрази негативно на финансовите пазари и изостри геополитическото напрежение. Това ще

увеличи инфлацията и забави допълнително транспортирането на стоки по веригата за доставка. Преките последици от липсата на търговия с Русия, икономическите санкции наложени на Москва от САЩ и ЕС, както и понижените очаквания на инвеститорите за финансовите пазари ще се проявят впоследствие.

Въздействие на конфликтът в Украйна върху БВП, % спрямо нивата преди войната

Източник: Oxford Economics, FT

Очаква се спад на БВП на Русия с -0.7% през 2022 г., който ще продължи до -1.2% през 2023 г. Спадът в еврозоната през 2022 г. се очаква да бъде -0.3% от БВП, който ще достигне -0.5% през 2023 г.

Жилищен пазар

Европейските финансови регулатори предупредиха, че след пандемията, жилищният пазар в региона се е „отделил“ от останалата част от икономиката, увеличавайки рисковете за банките поради покачващите се цени на имотите, разхлабването на стандартите за кредитиране и нарастващите нива на дълга на домакинствата. Европейският съвет за системен риск изрази загрижеността си, като призова 7 от 30-те държави, които наблюдава, да предприемат действия за ограничаване на рисковете, създадени от нарастващите цени на жилищата. 5 държави с новооткрити

слабости получиха предупреждения: България, Хърватия, Унгария, Лихтенщайн и Словакия. Препоръки бяха изпратени до Австрия и Германия.

Оценка по видове рискове на държавите

Country	Stock risks	Flow risks	Overall risk assessment
AT	medium	high	medium
BG	low	high	medium
EE	medium	high	medium
HR	low	high	medium
HU	low	high	medium
IE	medium	medium	medium
LI	medium	medium	medium
LT	low	high	medium
MT	medium	high	medium
PL	medium	medium	medium
PT	medium	high	medium
SI	low	high	medium
SK	medium	high	medium

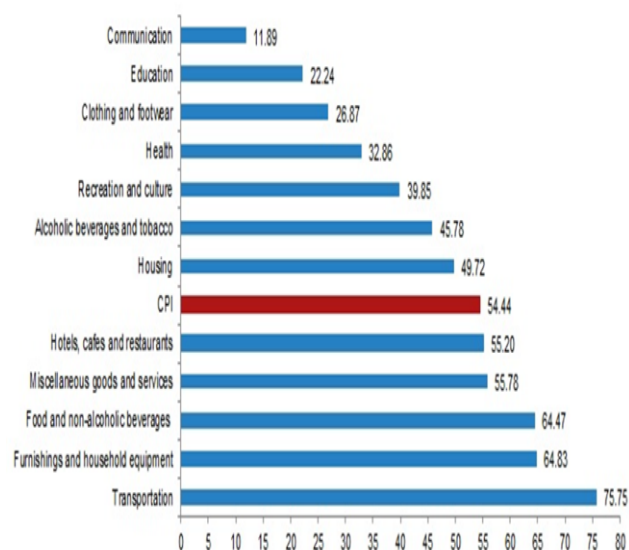
Източник: ESRB

Рискът за акциите и цялостната риск оценка в България са съответно нисък и средна, а в същото време нивото за свързаните с жилищата риск е високо. Всички държави с това ниво на риск са получили предупреждения в съответния момент.

Турция

Значителният ръст на инфлацията повдига въпроси за бъдещето на икономиката в страната с над 86 млн. души население.

Инфлация на основни групи стоки в Турция - м. февруари 2022 г., изменение спрямо предх. година, %

Източник: Turkish statistical institute

Цените на храната и неалкохолните напитки през м. февруари 2022 г. нараснаха с над 64% спрямо м. януари. Увеличението при транспорта е с над 75% за същия период. Цените се повишиха поради рекордната волатилност на лирата. Турската валута загуби над 40% спрямо щ. долар през 2021 г., вследствие политиката на централната банка на страната да намалява лихвените проценти, вместо да ги повишава, в условията на бързо нарастващи цени.

Чехия – Полша

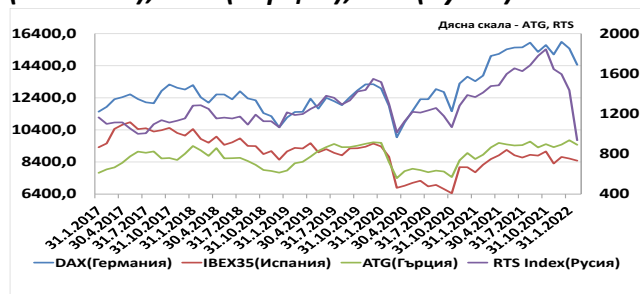
Чехия и Полша договориха сделка да приключат дългогодишния спор по разширяването на полската въглищна мина Туров, който засегна отношенията помежду им и повдигна темата за екологичната цена на въглищата. Според Чехия мина Туров „изсмуква“ подпочвените води и затона прибегна до правни действия пред Европейския съд. Полша иска да остави отворена мината още 2 десетилетия, поради важността ѝ от икономическа и енергийна гледна точка. Чехия ще оттегли иска си срещу компенсация от 45 млн. евро за инфраструктурни подобрения и други екологични предпазни мерки и ангажименти. Полша бе осъдена да плаща по 500 хил. евро

на ден, поради отказ да спре мината, но отказа да плати глобите, които вече възлизат на над 68 млн. евро. Според Европейския съд, Полша е нарушила европейското право, когато е удължила живота на мината, без да направи оценка за екологичните въздействия.

Финансови пазари

През м. февруари 2022 г., германският индекс DAX30 се понижи с -6.5% спрямо м. януари 2021 г. Испанският индекс IBEX35 спадна с -1.6%, а гръцкият ATG намалю с -4.8% за същия период. През м. февруари, руският борсов индекс Russia Trading System (RTS) се понижи с -34.7%, вследствие инвазията на Русия в Украйна.

Графика 13. DAX 30 (Германия), IBEX-35 (Испания), ATG (Гърция), RTS (Русия)

През м. февруари 2022 г., индексите STOXX, проследяващи развитието на капиталовите пазари в Европа, бяха с разнопосочна динамика. Индексът STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI)¹, отразяващ състоянието на капиталовите пазари само в страните членки на ЕС (присъединени след 1.05.2004 г.), намалю през м. февруари 2022 г. до 193.3 б.т., което е понижение от -12.3%

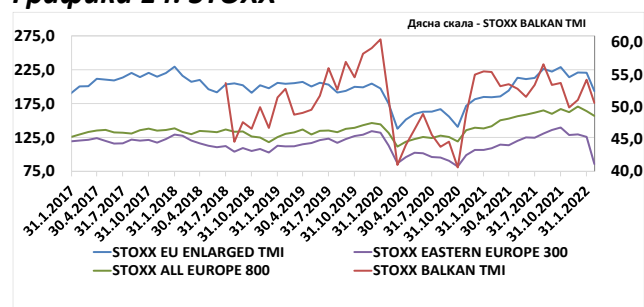
¹ STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI) обхваща дружества на територията на държавите-членки, които се присъединиха към ЕС на 01.05.2004 г.: Кипър, Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия и Словения и на 01.01.2007 г.: България и Румъния. Той обхваща различен брой компании и покрива около 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в съответната държава, коригирани с фрий-флоута.

² STOXX Balkan Total Market Index (TMI) е част от STOXX Eastern Europe TMI Index, който обхваща 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в Източна Европа, коригирани с фрий-флоута. Индексът включва различен брой компании от Хърватия, Република Македония (FYROM), Сърбия и Словения.

³ STOXX Eastern Europe 300 Index е част от STOXX Eastern Europe Total Market Index (TMI). Той обхваща 300 емисии с голяма, средна и малка

спрямо м. януари. Индексът STOXX Balkan TMI², който обхваща 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в Източна Европа, спадна до 50.6 б.т., при намаление от -6.6% за същия период. Индексът STOXX Eastern Europe 300³, отразяващ динамиката в развиващите се държави в ЕС и Русия, се понижи до 85.8 б.т., с намаление от -31.2% спрямо м. януари 2022 г., като причината е конфликтът между Русия и Украйна. Индексът STOXX All Europe 800⁴, включващ най-големите компании в Източна и Западна Европа, спадна до 156.8 б.т., с понижение от -4.3% за същия период.

Графика 14. STOXX

Забележка: STOXX Balkan TMI заменя STOXX Sub Balkan TMI, като наличните данни са от месец юли 2018 г.

Фактори с влияние на световните финансови пазари

През м. февруари 2022 г., курсът на пазарите на акции в САЩ се понижи, вследствие конфликта между Русия и Украйна, както и опасенията на инвеститорите от повишаване на инфлацията.

Вирუსът Covid-19

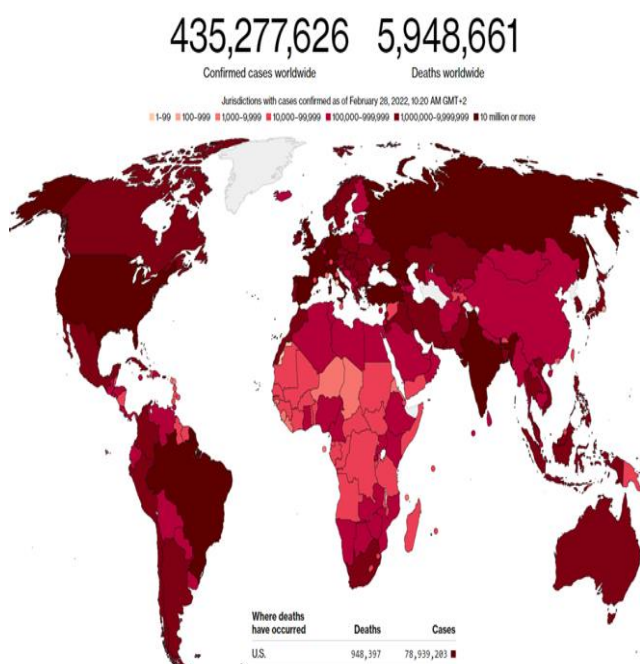
капитализация от 18 страни от Източна Европа - България, Хърватска, Кипър, Чехия, Естония, Гърция, Унгария, Латвия, Литва, Република Македония (FYROM), Полша, Румъния, Русия, Сърбия, Словакия, Словения, Турция и Украйна.

⁴ STOXX All Europe 800 Index е част от STOXX Europe TMI. Той обхваща най-големите 800 компании в Източна и Западна Европа.

Увеличават се страните с потвърдени над 1 млн. случаи на заболели от Covid-19. В САЩ, Русия, Великобритания, Бразилия и Индия потвърдените случаи са над 10 млн.

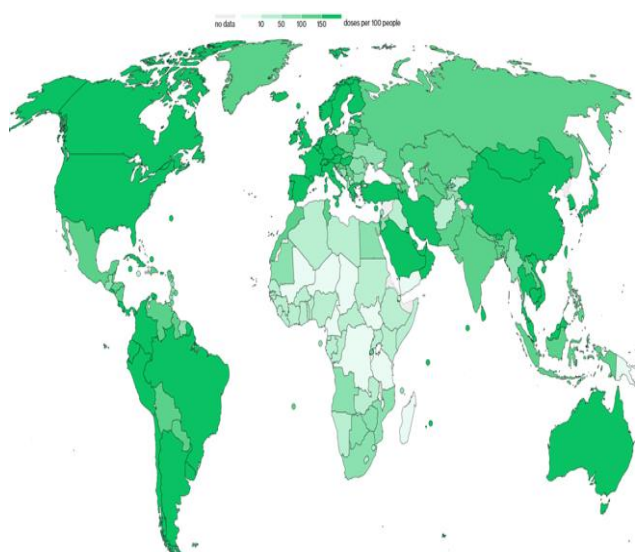
Броят на ваксинираните хора постепенно нараства. С над 60% ваксинирано население са Канада, САЩ, Бразилия, Аржентина, Китай, Австралия и др.

Брой заразени лица, смъртни случаи и степен на заразителност с Covid-19 по страни към 28.2.2022 г.

Източник: Bloomberg

Световна карта на ваксинирането към 28.2.2022 г.

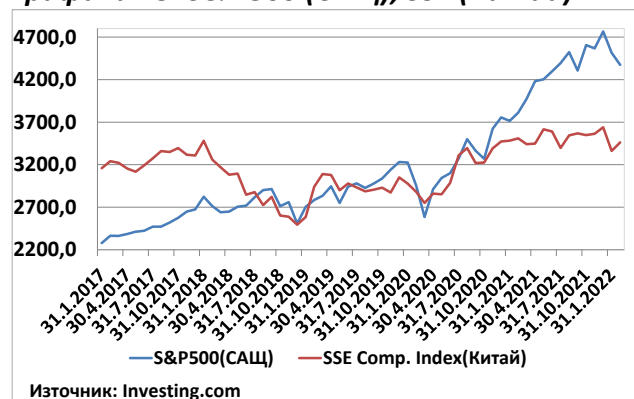
Източник: Bloomberg

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

Финансови пазари

Индексът Standard & Poor's (S&P) 500 се понижи с -3.1% през м. февруари 2022 г. спрямо предходния месец. Китайският индекс на Шанхайската фондова борса (SSE Composite) нарасна с 3% за същия период.

Графика 15. S&P 500 (САЩ), SSE (Китай)

Борсово търгувани фондове

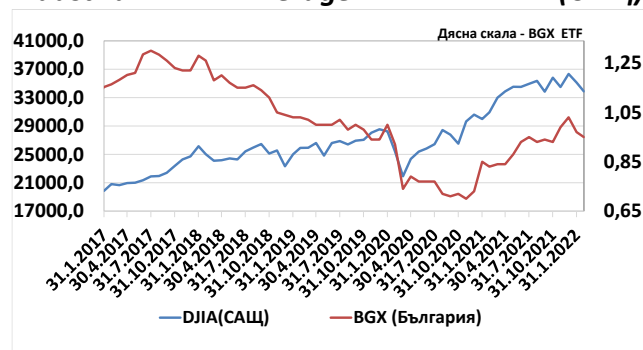
През м. февруари 2022 г., курсът на акциите на повечето азиатски пазари се понижи, вследствие конфликта между Русия и Украйна и опасения за продължаване на проблемите по веригата за доставка на стоки.

Някои китайски макроикономически данни бяха положителни, като това се отрази позитивно на очакванията на инвеститорите и перспективата за растеж на икономиката.

През м. февруари 2022 г., Dow Jones Industrial Average (DJIA) спадна с -3.6% спрямо предходния месец.

Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF (BGX) се понижи с -2.1% за същия период.

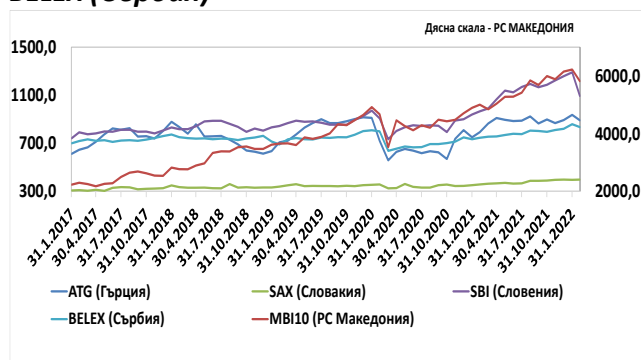
Графика 16. BGX (България), Dow Jones Industrial Average (САЩ)

Управляваните от Expat Asset Management фондове следват представянето на няколко индекса чрез пълното физическо репликиране.

В края на м. февруари 2022 г., Expat Greece ASE UCITS ETF се понижи с -4.8% спрямо м. януари. Expat Macedonia MBI10 UCITS ETF спадна с -6.5% за същия период. През м. февруари 2022г., Expat Slovakia SAX UCITS ETF нарасна с 0.5% спрямо предходния месец. Expat Slovenia SBI UCITS ETF се понижи с -15.3% за същия период. През м. февруари 2022 г., Expat Serbia BELEX UCITS ETF намаля с -2.8% спрямо предходния месец.

Графика 17. ATG (Гърция), MBI10 (РС Македония), SAX (Словакия), SBI (Словения), BELEX (Сърбия)

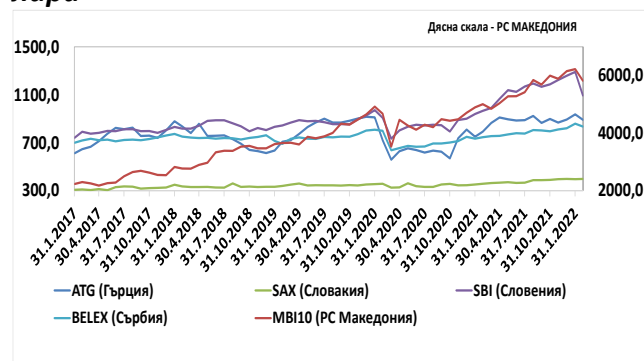
Деривати - базови активи

Валутен пазар

През м. февруари 2022 г., европейската валута остана без промяна спрямо щатския долар в сравнение с предходния месец. В рамките на периода, курсът евро/ щ. долар се движи в диапазона 1.119 - 1.145 щ. долара за евро, при средномесечна цена 1.13 щ. долара.

За същия период, британската лира остана без промяна спрямо еврото. Курсът евро/ паунд се движи в диапазона 0.832 - 0.846, при средномесечна цена 0.84 паунда за евро.

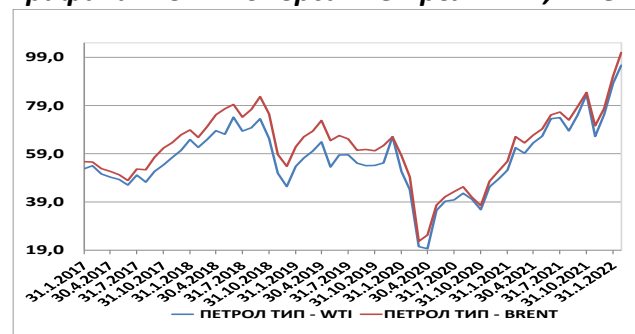
Графика 18. Евро/Долар; Евро/ Британска лира

Суровини

През м. февруари 2022 г., фючърсите на петрола се повишиха. В края на периода, фючърсите на West Texas Intermediate (WTI) затвори на 95.7 щ. долара за барел, а фючърсите на Brent при 101 долара за барел. Спрямо предходния месец, фючърсите на WTI нараснаха с 8.5%, а фючърсите на Brent със 10.8%. Причините са очакванията на инвеститорите за затруднения с доставките на петрол вследствие конфликта между Русия и Украйна.

Графика 19. Фючърси петрол WTI, Brent

През м. февруари 2022 г., фючърсната цена на златото се повиши, като затвори на 1900.7 щ. долара за унция. Спрямо предходния месец цената на златото нарасна с 5.9%, повлияна от стремежа на инвеститорите за „безопасно убежище“ в условията на повишени геополитически рискове и растяща инфлация.

Фючърсната цена на платината се увеличи до 1045.2 щ. долара за унция, при ръст от 2.2% за същия период.

Спот цената на златото нарасна, като в края на м. януари 2022 г. затвори на ниво от 1907.7

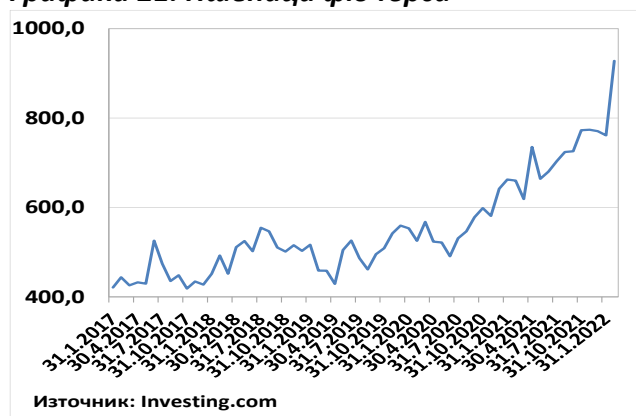
щ. долара за унция. Спрямо предходния месец цената на златото се увеличи с 6.2%.

Графика 20. Фючърси злато, платина. Спот цена злато

През м. февруари 2022 г., фючърсната цена на пшеницата се повиши, като затвори на 928 щ. долара за тон. Спрямо предишния месец, цената на пшеницата отчита ръст от 21.9%, поради конфликта между Русия и Украйна, които са съответно първи и трети по големина износител на пшеница в света.

Графика 21. Пшеница фючърси

Кредитен рейтинг

Показаният кредитен рейтинг е с цел представяне на независимо мнение по отношение кредитния риск на даден емитент на дълг, и оценка на желанието и способността му да обслужва изцяло и навреме своите изискуеми плащания по дълга.

Промените в кредитните рейтинги отразяват промяна в перспективата на агенцията за кредитен рейтинг „Moody’s“ за отделните страни.

СТРАНА	КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ	КОМЕНТАР
Турция	B2 Negative	Без промяна
Чехия	Aa3 Stable	Без промяна
Индонезия	Baa2 Stable	Без промяна

* Има вероятност рейтингът на Русия да бъде понижен, вследствие на инвазията в Украйна и международните санкции.

Резултатите за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service ESG (екологични, социални и управленски фактори) отразяват въздействието на съображенията за ESG върху рейтинга на емитента или негови транзакции. CIS показва въздействието на ESG факторите върху кредитните дейности на емитента, които са съществени за неговия рейтинг. Резултатът се оценява по асиметрична петобална скала, при която: 1 е положителна, 2 е от неутрална до ниска, 3 е умерено отрицателна, 4 е силно отрицателна и 5 е изключително силно отрицателна.

Резултати за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service

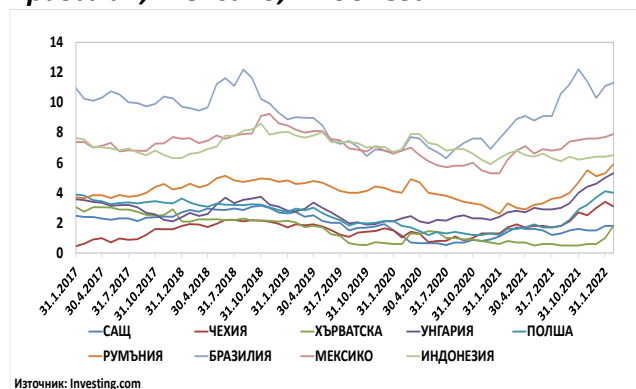
СТРАНА	ESG РЕЙТИНГ
САЩ	CIS-2 Neutral-to-Low
Чехия	CIS-2 Neutral-to-Low
Унгария	CIS-3 Moderately Negative
Полша	CIS-2 Neutral-to-Low
Румъния	CIS-3 Moderately Negative
Хърватия	CIS-2 Neutral-to-Low
Турция	CIS-4 Highly Negative
Бразилия	CIS-3 Moderately Negative
Мексико	CIS-3 Moderately Negative
Индонезия	CIS-3 Moderately Negative

С най-висока положителна оценка (CIS-2) са САЩ, Чехия, Полша и Хърватия. С най-ниска отрицателна оценка (CIS-4) е Турция.

Разгледаните държавни ценни книжа (ДЦК) се приемат за показател, отразяващ способността на държавите да привличат заемни средства на база степента на развитие

на икономиката си и в зависимост от кредитния си рейтинг.

Графика 22. 10 год. ДЦК: САЩ, Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния, Бразилия, Мексико, Индонезия

През м. февруари 2022 г., доходността по ДЦК на Турция се повиши от 22.5% до 24.5%, а на Румъния от 5.3% до 5.9%. Спрямо м. януари, промяната в доходността на турските ДЦК е 8.9%, а на румънските ДЦК е 11.3%.

§ Използвани са статистически данни, налични до 17.3.2022 г. включително. Източници: ЕЦБ, tradingeconomics.com, investing.com, Bloomberg и др.